

DICKENS CHARLES

SANOMA
MERELLÄ

Charles Dickens
Sanoma merellä

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=24548236

Sanoma merellä:

Содержание

ENSIMMÄINEN LUKU	4
TOINEN LUKU	16
KOLMAS LUKU	35
Конец ознакомительного фрагмента.	48

Charles Dickens

Sanoma merellä

ENSIMMÄINEN LUKU

Kylä

"Tämä on kummallisinkin ja kauniin paikka, minkä eläissänikin olen nähnyt!" sanoi kapteeni Jorgan, katsellen sitä.

Kapteeni Jorgan'in täytyi katsella korkealle nähdäkseen sitä, sillä kylä oli rakennettu korkealle ja jyrkälle kalliolle. Kylässä ei ollut yhtään tietä, siellä ei ollut ainoatakaan kärryä tahi muuta ajoneuvoa, siellä ei ollut yhtäkään tasaista paikkaa. Meren rannasta kallion huipuille asti oli kaksi epäsäännöllistä riviä huoneita, jotka olivat rakennetut vastapäätä toisiansa ja moneen mutkaan, jotta katu niiden välillä näytti mutkikkailta tikapuilta, joiden erikokoisista kivistä tehtyjä porraspuita myöten kiivettiin kylään taikka sieltä alas. Joukko kuormahevosia ja ajajia kulki hitaasti tikapuiden porraspuita ylös, kuljettaen kaloja, hiiliä ja muuta tavaraa, jota veneillä ja moniailla pienillä laivoilla oli tuotu rannalle. Kun hevoset astuivat kivisiä porraspuita ylös, tahi tulivat niitä alas, ne väliin vallan katosivat näkyvistä kylästä nouseviin savupilviin, jotta näyttivät uppoontuvan muutamiin kylän uuninpiippuihin ja nousevan ylös jälleen

etäämpänä yläpuolella toisia piippuja. Kylässä ei ollut kahtakaan samannäköistä huonetta, vaan kaikki olivat erimuotoiset ja erikokoiset ja kaikissa oli erilaiset ikkunat, ovet ja katot. Kylään vievältä jyrkältä tieltä kuului hevosten askeleita ja niitä ajavain miesten ääniä, jotka äänet yhdistyivät kalastajain vaimoin ja lasten ääniin. Aallot kohisivat rantaa vasten, tuuli humisi veneiden purjeissa ja mastojen vimpelit liehuivat sinne tänne. Suurista paasista tehty rantasilta ja koko ranta oli vallan ruskea kalamerkeistä, jotka olivat levitetyt kuivamaan. Kalliot, joilla kasvoi metsää ylimmäisiin huippuihin saakka, kuvastuivat heleän sinervään veteen; taivas oli aivan selkeä, ei pilvenhattaraakaan näkynyt siellä. Kylässäkin oli niin paljon pensaita ja muita kasveja, että se näytti aivan viheriältä rannasta korkeimpaan huippuun saakka; olisi voinut luulla sitä linnunpesäksi. Ja koska mainittiin lintuja, sopii sanoa että kuului lintujenkin ääniä. Harakka leijui ylä-ilmoissa, kalalokki kalasti par'aikaa lahdessa ja iloinen pieni poutahaukka hyppäsi rannalla kivien välillä.

Kapteeni Jorgan istui rantasillalla ja löi kämmenellään polvellensa, niinkuin muutamat tekevät kun ovat hyvällä tuulella, – ja kapteeni Jorgan teki aina niin kun häntä huvitti jokin – ja sanoi:

"Tämä on kummallisin ja kauniin paikka minkä eläissäni olen nähnyt!"

Kapteeni Jorgan ei ollut kylässä käynyt, vaan oli tullut rannalle syrjäpolkua myöten, saadaksensa ensin katsella sitä

meren puolelta. Hän oli nähnyt monta paikkaa ja kokenut monta seikkaa elinaikansa ja kaikki hänellä oli muistissa. Hän oli syntyisin amerikkalainen, mutta hän oli maailman kansalainen ja hän oli omistanut enimmät hyvät puolet maailman parhaimmista maista.

Kapteeni Jorgan'in on vallan mahdotonta istua jossakin puhumatta jokaisen kanssa, joka on hänen läheisyydessään. Hän istui, kuten jo sanottiin, rantasillalla siniset housut ja pitkäliepeinen sininen takki päällä, puhellen kalastajien kanssa; hän kyseli yksiä ja toisia kalastuksesta, luoteesta ja vuoksesta, virrasta ja muista meriliikettä koskevista asioista. Niiden miesten joukossa, jotka puhelivat kapteenin kanssa, oli nuori mies, joka kohdakkoin herätti kapteenin huomiota; hän oli noin kahdenkolmatta vuotias kalastaja, puettuna kalastajain tavalliseen korkeaan nuttuun; hänen kasvonsa olivat päivettyneet, hänen tukkansa oli musta, mutta kiharainen; päässä hänellä oli tavallinen merimiehen hattu, hänen silmänsä osoittivat rehellisyyttä ja koko hänen käytöksensä oli niin suora ja miellyttävä, että kapteeni kohta häneen mieltyi. "Minä panisin vetoa vaikka tuhannen dollars'ia siitä, että tuon miehen isä oli rehellinen mies," sanoi kapteeni itsekseen.

"Oletteko naimisissa jo?" kysyi kapteeni puhuttuansa vähän aikaa uuden tuttavansa kanssa.

"En vielä," vastasi tämä.

"Vaan aiotte mennä?" sanoi kapteeni.

"Niin on aikomukseni."

Kapteenin vilkkaat silmät seurasivat kaikkia nuoren miehen liikkeitä.

Sitten hän kämmenillään löi molemmalle säärellensä ja sanoi itseksensä:

"En milloinkaan ole koko elinaikanani noin hyvää nuorukaista nähnyt! Ja tuossahan hänen armaansa kurkistaa muurien takaa!"

Kaunis nuori tyttö seisoj pienen majan portailla, jonka ympärillä kasvoi viiniköynnöksiä ja muita kasveja, ja katseli rantaan päin. Kaunis maisema ei tytön huomiota herättänyt; hän katseli ainoastaan nuorta kalastajaa.

Kapteeni Jorgan nauroi iloisesti, niinkuin sellaiset hyvänluontoiset ihmiset tekevät, jotka iloitsevat toisten onnesta; sitten hän nousi istualta ja aikoi lähteä muita kalastajia puhuttelemaan, kun kylään vievää tikapuita alas tuli mies, jota kapteeni puhutteli ja kutsui nimeltä "Tom Pettifer Ho." Tämä mies saapui pian rantasillalle kapteenin luo.

"Pelkäättekö auringon panemaa Englannissa marraskuussa, Tom, koska teillä on etelämainen hattu päässä?" kysyi kapteeni, katsellen Tom'in hattua.

"Hyvä on aina olla varallansa, sir," vastasi Tom.

"Varallansa!" toisti kapteeni, nauraen. "Tällä vanhalla hatulla voisitte suojella itseänne päivän panemasta jäävuorien keskellä, mutta ei muualla. Oletteko löytänyt postikonttoorin?"

"Se on postikonttoori, sir."

"Mikä on postikonttoori?" kysyi kapteeni.

"Nimi, sir. Nimi pitää postikonttooria."

"Noh sepä on omituista!" sanoi kapteeni. "Sehän oli hyvä onni!"

Tulkaapas näyttämään missä se on. Hyvästi, kumppanit, tällä kertaa!

Minä tulen vielä teitä katsomaan tänä iltana, ennenkuin lähdén pois."

Tämä oli lausuttu kaikille rannalla oleville, mutta erityisesti nuorelle kalastajalle. "Hän on merimies!" sanoivat kalastajat toinen toisillensa, katsellen kapteenia, joka lähti pois. Ja merimies hän olikin, hänen käytöksestään kohta huomasi, että hän oli merimies, vaikka hänen puvussansa ei ollut mitään, joka muistutti merimiestä, paitsi väri, sillä hihat olivat liian pitkät, housut liian lyhyet ja koko puku muuten hankala merimiehelle. Jaloissa hänellä oli suuret saappaat ja päässä suuri hattu, jota ei yksikään ihminen olisi voinut käyttää merellä olipa mimmoinen ilma tahansa. Kuitenkin jokainen hänen päiväytyneistä kasvoistaan, leveistä ruskeista käsistään ja käytöksestään arvasi hänen merimieheksi. Mr Pettifer ei suinkaan ollut enemmän merimiehen kaltainen, vaikka hän oli puettu täydelliseen merimiehen pukuun.

Nämät kaksi miestä kiipesivät nyt kylään tuota monimutkaista kivistä tietä ylös; jos olisi kuljettu suoraan eteenpäin, niin olisi täytynyt mennä suutarin tuvan läpi ja hänen itsensäkin läpi, sillä hän istui pienen ikkunan vieressä neulomassa. Nämät kaksi astuivat, niinkuin jo sanottiin, kylään ja pysähtyivät omituisen pienen huoneen edustalle, jonka seinään oli kirjoitettu "Mrs

Raybrock, vaatekauppias;" ja myöskin "Postikonttoori." Pienen huoneen ohitse juoksi vähäinen puro ja sen poikki oli puinen silta, jota myöten pääsi taloon.

"Tässä on nimi," sanoi kapteeni Jorgan, "se on totta. Voitte tulla sisään jos tahdotte, Tom."

Kapteeni avasi oven ja astui kummalliseen, pieneen, kuusi jalkaa korkeaan kauppapuotiin, jonka katossa oli suuret orret ja jossa, paitsi kivisiä portaita päin olevaa ikkunaa, oli toinen varsin pieni yksiruutuinen ikkuna merelle päin.

"Kuinka voitte, rouva hyvä?" sanoi kapteeni. "Minä olen hyvin iloinen, että saan teitä tavata. Minä olen matkustanut pitkän matkan saadakseni tavata teitä."

"Oletteko, sir? Sitten minäkin olen iloinen kun saan *teitä* nähdä, vaikka en tunne teitä Adam'ista."

Näin puhui vanhanpuoleinen, hyvännäköinen ja lyhytläntäinen mutta lihava vaimo, joka oli hyvin siistissä ja sievissä vaatteissa ja seiso i siistin ja sievän puotinsa keskellä ja katseli uteliaasti ja hymysuin kapteeni Jorgan'ia.

"Kah! te olettekin merimies," lisäsi hän minuutin kuluttua ja teki vilkkaan liikkeen käsillään, "siinä tapauksessa olette varsin tervetullut."

"Kiitoksia, rouva," sanoi kapteeni. "Minä en voi käsittää mikä se on joka ilmaisee suolan minussa, mutta joka ikinen ihminen näyttää huomaavan sen hattuni pohjasta ja takkini kauluksesta. Noh niin, rouva, minä olen merimies."

"Ja tuo toinen mies myöskin," sanoi mrs Raybrock.

"Niin on," sanoi kapteeni katsellen veitikkamaisesti toiseen mieheen, "te olette oikeassa siinä, että hän kulkee merellä, jos se tekee hänen merimieheksi. Hän on laivan keittäjä ja nimeltään Tom Pettifer. Hän on eläissensä harjoittanut jos jonkilaista tointa, – hän olisi voinut ostaa kaikki teidän tuolinne ja pöytänne, jos olisitte tahtoneet myydä ne, – mutta nyt hän on keittäjänä. Minun nimeni on Jorgan ja minä olen laivanomistaja, ja minä olen nyt kaksikymmentä ja viisi vuotta purjehtinut merellä kuljettaen omaa ja kauppakumppanieni laivoja. Tavan mukaan minua kutsutaan kapteeni Jorgan'iksi, mutta minä en totta tosiaan ole enemmän kapteeni, kuin tekään."

"Olkaa hyvä ja astukaa kamariini, sir," sanoi mrs Raybrock.

"Noh, sitä samaa juuri minä itse ai'oin ehdoitella," sanoi kapteeni.

"Menkää te edellä, olkaa hyvä."

Kapteeni käski Tom'in jäädä puotia katsomaan ja seurasi itse mrs Raybrock'ia pieneen huoneeseen, jonka ikkunassa oli muutamia kukkaruukkuja, joissa kasvoi kukkasta, ja hyllyllä oli vanhoja kahvikuppia ja lasia; tämä huone oli samalla Raybrock'in perheen asuinhuone ja Steepways'in kylän postikonttoori.

"Hyvä rouva," sanoi kapteeni, "se on teille juuri yhdentekevä missä minä olen syntynyt, paitsi – " Mutta samassa astui joku huoneeseen ja kapteeni löi käsillään molemmille polvilleen ja huudahti: "En ole eläissäni tällaista nuorukaista nähnyt! Täällä hän taas on! Kuinka voitte?"

Nämät sanat lausuttiin samalle nuorukaiselle, joka rannalla oli kapteeni Jorgan'in huomiota vetänyt puoleensa. Hänen mukanaan seurasi tuo nuori tyttö, jonka kapteeni oli nähnyt muurin yli kurkistaman. Kauniimpaa armahasta ei voi nähdä kuin tämä oli. Kun hän seiso i kapteenin edessä hämmästyneen näköisenä, ruusunpunainen suu puoleksi auki, tummat silmät tavallista suuremmat ja portaita ylös astumisesta vähän hengästyksissään ollen (ja ehkäpä jostakin salaisesta kiireestä kotituvan ovella, jossa kapteeni oli huomannut hänen kasvonsa hetkeksi katoovan näkyvistä merimiehen hatun taakse), hän oli niin viehättävän ihana, että kapteeni katsoi itsensä velvoitetuksi taas lyömään polvellensa. Tyttö oli hyvin yksinkertaisesti puettu, ainoana koristuksena oli syyskukkanen rinnassa. Päässä hänellä ei ollut hattua, vaan huntu eli huivi, joka oli pantu laskoksiin pään yli auringon suojaksi – jommoista joskus näkee paikka paikoin Englannissa ja Italiassa ja joka luultavasti oli ensimmäinen päähine maailmassa ruohojen ja lehtien jälkeen.

"Minun kotimaassani," sanoi kapteeni, nousten istualta ja antaen tuolinsa tytölle sekä sysäten sitä lähelle toista tuolia, jolle nuori kalastaja istui – "minun kotimaassani sanottaisiin Devonshirea kauniiksi, jopa kauniimmaksi maaksi."

Suora käytös on loukkaava, ainoastaan silloin kuin se on teeskennelty; sillä suora ja luonnollinen käytös voi olla yhtä loukkaava, kuin teeskentelevä varovaisuus. Kaikki mitä kapteeni sanoi ja teki, oli vallan hänen luonteensa mukaista ja hän oli luonteeltaan suora ja hyvä; sentähden, kun hän oli lausunut

nuo kohteliaat sanat ja veitikkamaisesti iskenyt silmää uusille tuttavilleen, jolla silmäniskulla hän tahtoi sanoa: "Kyllä minä tiedän miten asiat ovat, eivätkä ne voisi olla paremmat," niin hän oli saanut tiedon tästä perheen salaisuudesta.

"Minä juuri tässä sanoin teidän äidillenne," sanoi kapteeni nuorelle miehelle, mainiten tälle toistamiseen nimensä ja virkansa, "minä juuri sanoin äidillenne (te olette hyvin äitinne näköinen) että on vallan yhdentekevä missä minä olen syntynyt, paitsi, että olen kasvatettu sellaisella paikalla, jossa lapset, kohta kun he tähän maailmaan syntyvät, kysyvät äideiltänsä: 'Noh, kuinka vanha *te* olette ja mikä minulle nimeksi?' – joka on vallan tosi asia." Kapteeni taas löi kämmenellä polvellensa. "Kun asiat niin ovat, toivon, että suotte anteeksi vaikka kysyn onko nimenne Alfred?"

"Kyllä, sir, nimeni on Alfred," vastasi nuori mies.

"Minä en ole mikään noita," jatkoi kapteeni, "älkää sitä luulko; kyllä kohdakkoin teille asian selitän. Mutta vaikka tulenkin siitä maasta, jossa lapset kaikkea kysyvät, niin alkää sentään luulko että kysyn ainoastaan kysymyksen takia, sillä sitä en tee. Onko joku teidän omaisistanne ollut merimies?"

"Vanhempi veljeni Hugh oli merimies," vastasi nuori mies. Hän lausui tämän matalalla äänellä ja katsoi äitiänsä, joka äkisti kohoitti käsiänsä, mutta laski ne kohta jälleen alas, pani ne ristiin ja katseli innokkaasti kapteenia.

"Ei! Älkää Jumalan tähden sitä uskoko!" sanoi kapteeni totisesti; "en minä tuo hyvää sanomaa hänestä."

Syvä hiljaisuus seurasi kapteenin puhetta ja äiti käänsi kasvonsa tuleen päin ja pani kätensä tulen ja silmiensä väliin. Nuori mies nousi ja astui hitaasti ikkunan luo, ja kapteeni, katsellessaan sinne päin, näki nuoren lesken istuvan pienen puutarhan toisella puolella olevan huoneen ikkunassa; hänellä oli nukkuva lapsi sylissä.

"Kuinka kauan aikaa siitä on kuin se tapahtui?"

"Siitä on yli kolme vuotta kun hän lähti viimeiselle matkallensa."

"Laiva sattui arvattavasti karille tahi kalliolle," sanoi kapteeni, "ja kaikki hukkuivat?"

"Niin."

"Noh niin!" sanoi kapteeni hetken aikaa vaiti oltuansa. "Tässä minä istun, joka kenties samallaisen lopun saan. Hän pitää meren kädesssänsä. Kaikki me jossakin paikassa joudumme haaksirikkoon ja hukumme. Me voimme lohduttaa itseämme ja toinen toisiamme sillä, että olemme tehneet velvollisuutemme. Minä olen vakuutettu siitä, että hän täytti velvollisuutensa!"

"Sen hän teki!" vastasi nuori kalastaja. "Jos milloinkaan mies on rehellisesti koettanut joka tilaisuudessa tehdä velvollisuutensa, niin veljeni sitä teki. Veljeni ei ollut hyväpäinen mies, mutta hän oli rehellinen, uskollinen ja oikeutta rakastavainen. Isämme oli vaan pieni kauppias tässä maassa; mutta kuitenkin hän oli yhtä arka hyvästä nimestänsä kuin koskaan kuningas. Veljeni arveli, että isämme jätti hyvän maineensa meille perinnöksi, jotta me pitäisimme sitä pyhänä ja

hyvänä."

"Teidän veljenne oli oikeassa," sanoi kapteeni; "te ette olisi voineet parempaa perintöä saada. Mutta minä keskeytin teitä."

"Ette suinkaan, sillä minulla ei ole mitään muuta sanottavaa. Me tiedämme, ettei Hugh eläissänsä tätä hyvää nimeä häväissyt, ja me olemme varmaan vakuutetut siitä, ettei hän kuollessaankaan sitä tehnyt. Ja nyt tämä maine on minulle uskottu. Siinä kaikki."

"Hyvin lausuttu!" huudahti kapteeni. "Hyvin lausuttu, nuori mies! Mitä veljenne kuolemaan tulee;" nyt kapteeni päästi käden, jota hän oli pudistanut, ja istui molemmat omat leveät kädet levitettynä polvillaan, ja puhui hiljaisella äänellä: "mitä veljenne kuolemaan tulee, voin minä kukatiesi jonkimoisia tietoja teille siitä antaa; kukatiesi ei, minä en suinkaan ole varma siitä. Voimmeko puhua vähän kahdenkesken?"

Nuori mies nousi istualta; kapteeni teki samaten, mutta hän huomasi samassa, että kun nuori tyttö kääntyi ikkunaan tervehtiäksensä nuorta leskeä, viimeksi mainittu nosti ylös neuleensa, jota hän par'aikaa neuloi, ja hymyili samalla iloisesti. Kapteeni sanoi:

"Mitä hän tuosta tekee?"

"Mitä Margareta neuloo, Kitty?" kysyi nuori kalastaja – toinen hänen käsivarsistaan oli nähtävästi erehdyksestä joutunut johonkin.

Kun Kitty ei mitään vastannut, vaan punastui, niin kapteeni ojentihe niin pitkäksi kuin suinkin, löi kädellään polvellensa ja

sanoi:

"Minun kotimaassani sanoisimme sitä morsiuspuvuksi. Totta tosiaan! Sen tekisimme, minä olen varma siitä."

Mutta tämä näytti myöskin johtavan jotain toista kapteenin mieleen, sillä hän herkesi kohta nauramasta ja lisäsi hiljaisella ja lempeällä äänellä:

"Ja on hyvin hauskaa nähdä, että hän – nuori leski raukka, isätön lapsi sylissä – ajattelee teidän kotianne ja teidän onneanne. Se on hyvin hauskaa, ystäväni, ja se on hyvin jaloa. Tulkoon teidän avioliittonne onnellisemmaksi kuin hänen, ja olkoon se hänelle lohdutukseksi. Suokoon Jumala, että kaikki saisitte elää onnellisina yhdessä hyvän maineen turvassa, kauan aikaa sen jälkeenkin kun minä olen lakannut noita suuria suola-tasankoja kyntämästä!"

Kitty vastasi hyvin totisesti: "Kiitoksia, sir; kaikesta sydämmestäni kiitän teitä!" Ja samalla hän ystävällisesti ojensi kätensä kapteenille ja sitte nuorelle kalastajalle, kun tämä avasi oven kapteenille, joka lähti huoneesta; nuori kalastaja seurasi häntä.

TOINEN LUKU

Rahat

"Portaat ovat hyvin ahtaat," sanoi Alfred Raybrock kapteeni Jorgan'ille.

"Niinkuin minun kajuuttani portaat ovat olleet monella matkalla," vastasi kapteeni.

"Ja ne ovat kovin hankalat päälle."

"Jos minun pääni ei voi pitää huolta itsestään nyt jo, keستettyään niin monta puuskaa ja kolausta maailmassa," sanoi kapteeni niin jäykästi kuin asia ei ensinkään olisi häntä koskenut, "niin siitä ei kannata huolta pitää."

He tulivat nyt nuoren kalastajan makuuhuoneeseen, joka oli yhtä siisti ja puhdas kuin puoti ja asuinhuone alakerroksessa. Se oli hyvin pieni huone; ikkuna oli korkealla ja varsin pieni ja katto oli vino, sillä ei ollut mitään välikattoa. Kapteeni istui sängylle ja katseli seinällä olevaa, kovin huonosti onnistunutta kuvaa, joka oli olevinaan Kittyn kuva. Sen oli maalannut eräs matkustava maalari, ja kapteeni ihaili tätä kuvaa, sillä hän oli oppinut kuvia arvostelemaan laivain kokassa olevista kuvista. Hän viittasi nuorelle miehelle istumaan pienen pöydän toisella puolella olevalle tuolille. Sitten kapteeni pisti kätensä pitkäliepeisen sinisen takkinsa isoon povitaskuun ja otti siitä vahvan neliskolkkaisen, koterolla varustetun pullon; se ei

ollut iso, vaan sellainen, jota käytetään laivan lääkekaapissa. Pantuansa tämän pullon pöydälle, mutta yhä sitä kädesssä pitäen, kapteeni Jorgan puhui seuraavaan tapaan:

"Viimeisellä matkallani kotimaahan," sanoi kapteeni, "ja vastikään tulini siltä matkalta, oli niin kova ilma Horn'in niemen kohdalla, etten usein ole silläkään paikalla sellaista myrskyä nähnyt. Minä olen monta kertaa purjehtinut 'tuulisen niemen' ohitse, ja kun ensi kerta menin sen ohi, kävi samallinen tuuli kuin nyt viime kerralla kun palasin Liverpool'iin Etelä-Amerikasta. Oli, niinkuin jo sanoin teille, nuori ystäväni, hirmuinen myrsky. Täydellinen myrsky! Ei vaan tavallinen tuuli, ei ainoastaan huono ilma, vaan kävi lauhkea tuuli! Mutta tuuli ei kuitenkaan vienyt minua laivasta mereen, vaikka pelkäsin, että niin tapahtuisi, mutta se vei minun suunnaltani pois. Ja kun vihdoin viimein ilma tyyntyi, niin oli vallan tyyni ja voimakas virta, joka vei meidät pois oikealta tieltämme eteenpäin yhä, yöt päivät, yöt päivät, ja minä ajelehdin, ajelehdin, ajelehdin ulkopuolelle laivain tavallista tietä, ja yhä ajelehdin ja ajelehdin yhä. Miehen velvollisuus on pitää vaaria kanssaihmistensä hengestä ja aina väsymättömällä innolla hoitaa virkaansa. Minä en velvollisuuksiani laiminlyönyt ja sentähden vallan hyvin tiesin (varsinkin nähdessäni tuota väkevää virtaa) mikä vaara meitä uhkasi ja mitä varovaisuuden keinoja olisi käytettävä sitä vastaan. Sanalla sanoen: me kuljimme aika vauhtia erästä saarta kohti. Kartalla ei ollut mitään saarta sillä paikalla, ja senvuoksi voitte sanoa, että oli hyvin paha saarelta tehty, olla siellä; minä en sitä

vastaan väitää, mutta siellä se nyt kumminkin oli. Kiitos Jumalan, minä olin yhtä valmis saarta vastaanottamaan kuin saari oli minua vastaanottamaan. Minä pidin sitä silmällä mastonhuipusta ja minun onnistui ajoissa torjua vaara. Vene laskettiin alas ja minä astuin muutamain miesten kanssa siihen ja lähdin saarta tarkastelemaan. Saaren ulkopuolella oli hietasärkkä ja särkän ja saaren välillä olevassa kulmassa oli joukko vesiajopuita ja näiden puiden välissä oli tämä pullo."

Nyt kapteeni hetkeksi laski pullon kädestänsä jotta nuori kalastaja ei tilaisuudessa likemmin sitä katsella, sitten kapteeni taas otti pullon käteensä ja jatkoi:

"Jos te joskus tulette, – taikka joskaan ette tule – autioon paikkaan, niin käyttäkää silmänne ja kiikarinne hyvin; sillä vähäpätöisinkin esine, jonka näette, voi teille olla hyödyksi ja voi olla teille neuvoksi tai varoitukseksi. Niin minä tein ja sillä tapaa minä tämän pullon löysin. Minä otin sen kohta vedestä ja sitten soudimme rantaan, nousimme maalle ja lähdimme, aseilla varustettuina, saarta tarkastamaan. Me näimme, että tuli oli hävittänyt kaiken kasvullisuuden saarella. Kun varovasti astuimme saaren sisä-osaa kohti, yksi miehistä vaipui pehmeään poroon rintaa myöten. Hän kävi vallan vaaleaksi ja huusi: 'Vetäkää minut ylös mitä pikemmin, sillä jalkani ovat luiden seassa.' Me saimme hänen ylös ja sitten rupesimme kaivamaan sillä paikalla ja näimme, että mies oli oikeassa, sillä maassa oli todellakin luuta. Ja nämä luut olivat ihmisen luuta; mutta emme saaneet selkoa siitä, olivatko ne yhden, kahden tahi kolmen

miehen luita, sillä osa niistä oli palanut. Me tarkastimme koko saarta, mutta emme löytäneet mitään muuta mainittavaa, paitsi että minä sen toisesta rannasta näin maata, ja kun pian sain selvää siitä mikä maa se oli, niin palasimme kohdakkoin laivalle. Minä kohta, laivaan tultuamme, avasin pullon, joka, niinkuin näette, on varustettu nahkaisella kotelolla ja lasitulpalla. Pullon sisässä oli pieni kurtistunut ja kokoon kääritty paperi, niinkuin näette." Kapteeni avasi tätä sanoessaan pullon ja otti siitä esille paperin. "Sen ulkopuolelle oli kirjoitettu, niinkuin näette, nämät sanat: 'Joka tämän löytää, häntä nöyrimmästi pyydetään toimittamaan tämä lukematta Alfred Raybrock'ille, joka asuu Steepways'in kaupungissa, Pohjois-Devonshire'ssa, Englannissa.' Se on pyhä kapine," sanoi kapteeni lopettaen kertomuksensa, "ja, Alfred Raybrock, tuossa se nyt on!"

"Se on veljeni käsialaa!"

"Minä arvasin sen," sanoi kapteeni Jorgan. "Minä katselen näköalaa tästä pienestä ikkunasta sillä välin kuin te luette kirjoituksen."

"Ei suinkaan! Se loukkaisi minua. Se loukkaisi meitä kaikkia. Minun veljeni ei voinut tietää, että se joutuisi sellaisen miehen käsiin, kuin teidän."

Kapteeni istui jälleen vuoteelle ja nuori mies levitti vapisevin käsin paperin auki ja pani sen pöydälle. Rikkinainen paperi, joka nähtävästi oli käännetty ja revitty jo ennen kuin siihen oli kirjoitettu, oli hyvin tahraantunut ja muste oli paikka paikoin kulunut ja monta sanaa puuttui. Kapteeni ja nuori kalastaja

lukivat moneen kertaan tämän kirjoituksen ja vihdoinkin viimein saivat selkoa siitä sen verran, että taisivat lukea seuraavaa:

Ennenkuin kuolema minua kohtaa panen minä alempana kirjoitetun

– kirjoitettu itseäni varten monta vuotta sitten – pulloon, jonka lasken mereen – rakas veljeni Alfred tekee niinkuin

minä olisin tehnyt, jos se tulee perille – viimeiset hellät terveiset vaimolleni ja äidilleni sinä Alfred.

Hugh Raybrock.

Muistoksi H. Raybrock'ille itselle.

Hänen kätensä kautta

hyvin onneton – kautta

hänen (L. C.) kertoi minulle että

isä raukan

Kuitenkin

500 puntaa varastettua rahaa

on

sentähden tähän kirjoitettu

ei mikään kateus ei oikein

todistus

kirjat Hän sanoi että minä

Todistus jos me joskus pääsemme täältä

Hän sanoo menevän Lanreaniin ja vanhain

miesten joukossa siellä. Minä en usko mitään

pahaa isästä Jos joskus pääsen – tulee ilmi

Jumala suokoon

maksaa H. R.

Nuori kalastaja kävi yhä rauhattomammaksi, kuta enemmän hän kirjoituksesta sai selvää. Hän jätti sen pöydälle kapteenin eteen, ja istui tuolille, nojasi pöytään ja kätki kasvonsa käsiinsä.

"Mitä tämä on," sanoi kapteeni, "älkää noin antako mielenne masentua!"

Ylös toimeen ja olkaa mies!"

"Se on itsekkäisyyttä, sen kyllä tiedän, mutta mitä minun on tekeminen?" huusi nuori kalastaja vallan epätoivoissaan ja polkien suurella saappaallaan laattiaan.

"Mitä tekeminen?" vastasi kapteeni. "Jotakin! Minä menisin rantaan ja kiskoisin paalut ylös maasta tahi vetäisin hampaat suustani ennen, kuin olisin mitään tekemättä. Ei mitään tehdä!" huudahti kapteeni. "Jokainen tyhjäntoimittaja tahi pelkuri voi *sitä* tehdä, ja tyhjästä ei mitään tule. Tätä sanotaan, luullakseni, erään latinalaisen kirjailijan keksineen," sanoi kapteeni suurimmalla ylönkatseella; "niinkuin Adam ei olisi sitä huomannut jo ennenkuin hän pani eläimille nimet."

Kapteeni kumminkin näki, että nuoren miehen syvään suruun oli joku suurempi suru, jota hän ei tietänyt. Ja hän katseli häntä sääliväisesti ja uteliaasti.

"Puhukaa suunne puhtaaksi," jatkoi kapteeni. "Mikä teitä huolettaa?"

"Te olette nähneet kuinka kaunis hän on," sanoi nuori mies, katsoen ylös kapteeniin tukka pörröllään jo kasvot punaisina mielenliikutuksesta.

"Onko joku väittänyt ettei hän ole kaunis?" kysyi kapteeni.

"Jos niin on, antakaa hänelle aika selkäsauna."

Nuori mies nauroi, näytti vähän närkästyneeltä ja sanoi: "Ei se sitä ole."

"Noh, hyvä, mitä se sitten on?" sanoi kapteeni leppeämmällä äänellä.

Nuori mies rauhoittui vähän ja päätti kertoa kapteenille syyn suruunsa; hän alkoi: "Me olisimme viettäneet häitä tulevana maanantaina –"

"Olisitte viettäneet!" keskeytti kapteeni Jorgan. "Ja tullette viettämään? Eikö niin?"

Nuori Raybrock pudisti päätänsä ja osoitti sormellansa paperilla seuraavat sanat: "Isän viisisataa puntaa."

"Kertokaa," sanoi kapteeni. "Viisisataa puntaa? Entäs sitten?"

"Tämän rahasumman," jatkoi nuori kalastaja, käyden erinomaisen totiseksi, ja kapteenin silmäillessä häntä yhtä vakaasti, "tämä rahasumma oli isäni koko omaisuus. Kun hän kuoli, hän ei ollut kellekään mitään velkaa, mutta hän oli säästöön saanut ainoastaan viisisataa puntaa."

"Viisisataa puntaa," sanoi kapteeni miettiväisesti. "Noh niin."

"Eläissänsä hän vuosittain pani vähäsen rahaa säästöön, jotta äiti, leskeksi jäätyänsä, ei perin köyhäksi joutuisi; ymmärrättehän?"

"Kyllä."

"Isäni oli kerta koettanut onneansa – hän oli ruvennut kauppatuumiin rahojaan kartuttaaksensa – mutta oli nyt päättänyt ettei milloinkaan enää sellaisiin tuumiin ryhtyisi."

"Hän ei siis ollut keinottelija," sanoi kapteeni. "Minun kotimaassani hän ei olisi suurta arvoa nauttinut. Mutta kertokaa."

"Äitini ei ole näitä rahoja koskenut milloinkaan. Ja nyt oli päätetty, että ne tulevalla viikolla käytettäisiin minun hyväkseni; minä, näetten, aijoin ostaa itselleni oikeuden kalastaa naapuriston kanssa, voidakseni naida Kityn."

Kapteeni näytti hyvin mieltiväiseltä; hän silitteli oikealla kädellään monta monituista kertaa ohukaista tukkaansa ja oli huolellisen näköinen.

"Kityn isällä ei ole mitään varoja; hän töin tuskin tulee aikaan, vaikka hän elää hyvin kohtuullisesti. Hän on voutina läheisellä herrastalolla, ja hänellä on varsin pieni palkka. Hän on kuitenkin parempia päiviä nähnyt ja minä en millään muotoa tahtoisi, että Kitty tulisi kärsimään puutetta ja kokea kovaa minun vaimonani."

Kapteeni yhä vielä päätänsä silitteli ja katseli nuorta kalastajaa.

"Minä olen vallan varmaan vakuutettu siitä, että isäni ei tietänyt, että joku oli kärsinyt vääryyttä hänen rahojensa suhteen, tahi, että ne olivat takaisin maksettavat; minä olen yhtä varma siitä, kuin siitä, että aurinko nyt paistaa. Mutta, saatuani veljeni haudasta merestä tämän tiedon, että rahat ovat varastettua rahaa," sanoi nuori Raybrock, lausuen vastenmielisesti näitä kahta viimeistä sanaa, "voinko sitä epäillä? voinko sitä epäillä?"

"Epäilemisestä en voi mitään sanoa," huomautti kapteeni, "mutta minun mielestäni ette voi näitä rahoja koskea."

"Nyt tiedätte miksi olen niin suruissani," sanoi nuori Raybrock.

"Ajatelkaa Kittyä. Ajatelkaa mitä minun on hänelle kertominen."

Hän oli vallan epätoivoissaan ja polki hiljaa jalkaansa laattiaan. Mutta hetkisen kuluttua hän jälleen rauhoittui ja puhui tyyneellä äänellä:

"Mutta siitä on jo kylläksi puhuttu! Te lausuite minulle muutamia rohkeita sanoja nyt juuri, kapteeni Jorgan, ja niitä ette turhaan lausuneet. Minä olen saanut jotakin tehtäväkseni. Ennenkuin mihinkään muuhun toimeen ryhdyn, tulee minun ottaa selko tästä kirjoituksesta, tuon hyvän maineen takia, jota ei kukaan muu voi puhdistaa ja pitää hyvänä. Ja kuitenkin ei, tämän hyvän maineen tähden, ja isäni muiston takia, äitini, eikä Kittyn, eikä yhdenkään inhimillisen olennon tule saada tietää ainoatakaan sanaa tästä kirjoituksesta. Olettehan samaa mieltä tämän suhteen?"

"En tiedä mitä mahtanevat ajatella meistä tuolla alhaalla," sanoi kapteeni, "mutta en voi ehdotustanne vastustaa. Nyt kirjoitukseen. Mitä ai'otte tehdä?"

Molemmat yhtäikaa, ikäänkuin sopimuksesta, kumartuivat paperin yli, ja lukivat toistamiseen tarkasti kirjoituksen.

"Minä luulen, että jos kaikki sanat olisivat tässä, kuuluisi lause näin: 'Kuulustele siellä asuvain vanhain miesten joukossa' – jotakuta. Ai'otte kai lähteä tässä mainittuun kylään?" sanoi kapteeni, sormellaan osoittaen nimeä.

"Niin ai'on. Ja mr Tregarthen on Cornwallis'ista ja – tosiaankin – on Lanrean'ista kotoisin."

"Onko hän?" sanoi kapteeni tyyneesti. "Minä en häntä tunne, kuka *hän* on?"

"Mr Tregarthen on Kityn isä."

"Vai niin!" huudahti kapteeni. "Noh, Tregarthen siis hyvin hyvästi tuntee Lanrean'in kylän?"

"Epäilemättä hän sen tekee. Olen usein kuullut hänen mainitsevan sitä kotipaikkansa. Hän tuntee sen hyvin."

"Odottakaa vähäsen," sanoi kapteeni. "Meiltä puuttuu nimi tässä. Te voitte kysyä Tregarthen'ilta (tahi jos ette voi, niin voin minä) sen kylän vanhojen miesten nimiä. Eikö niin?"

"Kyllä. Minä menen nyt kohdakkoin hänen luoksensa kysymään sitä."

"Ottakaa minut kanssanne," sanoi kapteeni, nousten istualta ja näyttäen hyvin vakavalta, "mutta ensin yksi sana vielä. Minä olen kokenut maailmassa enemmän kuin te, ja olen pitemmälle ennättänyt. Minun on, koko elinaikanani merimatkoilla ollessani, täytynyt pitää järkeni selvänä ja kirkkaana kuni laivan kalujen vaskiset kotelot. Minä tahdon tulla kanssanne tälle matkalle. Mutta te ette elä vain puhumalla enempää kuin minäkään. Tartu lujasti käteeni, siinä on puhe kummallekin osapuolelle."

Kapteeni Jorgan otti matkan komennon tällä sydämellisellä kädenpuristuksella. Hän laskosti heti paperin täsmälleen entiselleen, pani sen takaisin pulloon, työnsi tulpan paikoilleen, pani öljykankaan tulpan päälle, luovutti kaiken nuoren

Raybrock'in haltuun ja asteli edellä alakertaan.

Mutta alakerrassa olikin vaikeampi selvitä kuin ylhäällä. Siitä hetkestä kun he astuivat saliin, nopea naisellinen silmä keksi, että jotakin oli vialla. Kitty huudahti pelästyneenä, kun hän juoksi sulhasensa luoksi, "Alfred! Mikä hätänä?" Rouva Raybrock huudahti kapteenille, "Hyvän aika! Mitä olette tehneet pojalleni, kun hän on hetkessä muuttunut tuollaiseksi?" Ja nuori leski – jolla oli työnsä käsivarrellaan – oli aluksi niin kiihottunut, että hän pelästytti pikku tytön, jota hän piti kädestä ja joka piilotti kasvonsa äitinsä helmoihin ja alkoi kirkua. Kapteeni, ollen tietoinen siitä että häntä pidettiin syynä tähän kotoiseen muutokseen, tarkkaili sitä melko syyllinen ilme kasvoillaan odottaen, että nuori kalastaja tulisi hänen avukseen.

"Kitty hyvä," sanoi nuori Raybrock, "Kitty, armahaiseni, minun täytyy lähteä Lanrean'iin, ja minä en tiedä, minne muualle tai kuinka kauvas vielä tänä päivänä."

Kitty tuijotti häneen, epäilevänä ja ihmeissään sekä vihaisena, työntäen hänet kädellään luotansa.

"Siirretty?" huudahti rouva Raybrock. "Häät siirretty? Ja sinä lähdet Lanrean'iin! Miksi, Herran nimeen?"

"Äiti kulta, en voi sanoa miksi; minä en saa sanoa miksi. Olisi kunniatonta ja keltotonta sanoa miksi."

"Kunniatonta ja keltotonta?" vastasi rouva. "Eikö siinä ole mitään kunniatonta ja keltotonta, että poika särkee oman kihlattunsa sydämen, ja lisäksi äitinsäkin sydämen, ilkeän muukalaisen hämärien salaisuuksien ja neuvojen tähden. Miksi

tulitte koskaan tänne? Miksi ette voineet pysyä omassa pahassa kodissanne, missä se lieneekin, sen sijaan että häiritsette meidän hiljaisten ja harmittomien ihmisten rauhaa?"

"Ja mitä minä," nyhkytti pieni Kitty parka, "olen koskaan tehnyt teille, te kova ja julma kapteeni, että te tulette tänne ja kohtelette minua tällä tavalla?"

Sitten he kumpikin alkoivat itkeä sääliittävästi, kun taas kapteeni voi vain katsoa toisesta toiseen ja hillitä itseään pitäen kiinni takkinsa kauluksesta.

"Margareta," sanoi nuori kalastaja-parka, vaipuen polvilleen Kityn jalkojen juureen, Kityn pitäessä molemmat kätensä kyyneliä valuvien kasvojensa edessä, sulkeakseen petturin näkyvistään – mutta hän piti sormensa harallaan ja tarkkaili häntä koko ajan – "Margareta, sinä olet kärsinyt niin paljon, aina valittamatta, sinä olet aina niin huolellinen ja ymmärtäväinen! Katso asiaa minun kannaltani, Hugh-raukan vuoksi."

Hiljaiseen Margaretaan ei vedottu turhaan. "Niin tahdon tehdä, Alfred," hän vastasi. "Toivon, ettei tämä herra olisi koskaan tullut meitä lähelle," jonka kuultuaan kapteeni puristi kaulustaan lujemmin; "mutta katson asiaa kannaltasi siitä huolimatta. Olen varma, että sinulla on joku painava syy ja joku riittävä syy tekemisillesi, vaikka se tuntuukin oudolta, ja jopa sille, että jätät kertomatta miksi teet niin, vaikka sekin tuntuu oudolta. Ja Kitty kulta, sinun tulee ajatella niin enemmän kuin kenenkään muun, sillä tosi rakkaus uskoo kaiken, kestää kaiken ja luottaa kaikkeen. Ja, äiti kuita, sinunkin täytyy ajatella

niin, sillä sinä tiedät, että olet siunattu hyvillä pojilla, jotka ovat aina pitäneet sanansa, sillä heidät on kasvatettu niin oikeaan kunnian tuntoon kuin kuka tahansa herra tässä maassa. Olen ihan varma, äiti, ettei sinulla ole enempää syytä epäillä elävää poikaasi kuin epäillä kuollutta poikaasi; ja rakkaan kuolleen vuoksi minä puolustan rakasta elävää."

"Kas vain!" huudahti kapteeni innostuneesti, "sen minä sanon. Te olette tunnokas ja ajullinen nuori vaimo; ja minä tahtoisin ennemmin teitä mukaani vaaran hetkenä, kuin puolet niistä miehistä, joiden kanssa minulla on ollut tekemistä eläissäni."

Margareta ei vastannut mitään kapteenin kiitokseen, eikä näyttänyt oikein käsittävän hänen ylevää mielipidettään hänen suhteensa, vaan koetti kaikin puolin lohduttaa Kittyä ja Kityn tulevaa anoppia; ja pian hänen onnistuikin rauhoittaa molemmat, jotta taas oli hiljaa huoneessa.

"Kitty, armahaiseni," sanoi nuori kalastaja, "minun täytyy mennä isäsi tykö pyytämään, että hän luottaa minuun tästä suuresta muutoksesta ja salaisuudesta huolimatta, ja kysymään häneltä muutamia Lanrean'ia koskevia asioita. Tuletko kanssani? Tuletko kotiasi minun kanssani, Kitty?"

Kitty ei sanaakaan vastannut, vaan nousi istualta yhä nyyhkyttäen ja pitäen esiliinaa silmillään. Kapteeni seurasi heitä, mutta viipyi hetken puodissa puhutellaksensa mr Pettifer'ia.

"Kuulkaa, Tom!" sanoi kapteeni matalalla äänellä. "Täällä on jotakin tehtävää teille. Täällä on vanha vaimo, joka on kovin suruissaan. Koettakaa iloittaa häntä, Tom. Ilahuttakaa

heitä kaikkia."

Mr Pettifer nyykäytti päätään kapteenille merkiksi, että hän oli käsittänyt mitä tämä tarkoitti, ja lähti kohdakkoin asuinhuoneeseen. Kapteeni näki ikkunasta iloksensa kuinka mr Pettifer otti lapsen syliinsä (ja se ei yhtään vierastanutkaan häntä) ja kumartui sitten mrs Raybrock'ia lohduttamaan.

"Minä totta tosiaankaan en käsitä mitä hän hänelle sanoo, jollei hän kerro, että se piakkoin menee ohi, tahi että enimmät ihmiset ovat sellaisia ensin, taikka että se vastedes tulee hänelle hyväksi!" näin kapteeni itsekseen ajatteli seuratessaan nuorta parikuntaa.

Hänellä ei ollutkaan pitkä matka käydä, sillä oli vaan muutamia portaita kivistä tietä alas Kityn isän majaan. Mutta vaikka matka oli lyhyt, oli se kuitenkin kyllin pitkä antaakseen kapteenille tilaisuutta huomaamaan, että hän oli tullut kylän kammoksi; sillä joka ikinen oven suussa toimiva nainen, tahi vastaantuleva mies, joka näki nuoren Raybrock'in onnettoman näköisenä ja Kityn kyyneleet silmissä, loi kohdakkoin epäilevän ja vihaisen katseen kapteeniin, ikäänkuin katsoisivat häntä tämän nähtävän onnettomuuden syyksi. Kun he tulivat Tregarthen'in pieneen puutarhaan, kapteeni jäi seisomaan portille, Kitty riensi omaan huoneesensa itkemään ja Alfred puhui hänen isänsä kanssa, joka työskenteli puutarhassa. Kityn isä oli kivulloisen näköinen, mutta häntä ei vielä voinut vanhaksi sanoa; hän näytti hyvin hyvältä ja puhutteli ensin Alfredia iloisesti, mutta pian hänkin kävi suruiseksi ja vihdoinkin hän näytti vihaiselta. Silloin

kapteeni astui puutarhaan ja keskeytti heidän keskusteluansa.

"Hyvää huomenta, sir!" sanoi kapteeni Jorgan. "Kuinka voitte?"

"Tämä on se herra, jonka kanssa minä menen," sanoi nuori kalastaja Tregarthen'ille.

"Ah!" vastasi Kityn isä, katsellen onnetonta kapteenia hyvin epäsuosiollisesti, "minun täytyy sanoa, ett'en ensinkään iloitse siitä, että saan teitä nähdä."

"Ettekö?" sanoi kapteeni, "noh, suoraan sanoen, se näyttää olevan yleinen mielipide tässä kylässä. Mutta älkää liian pikaan päätöksiä tehkö; kenties tulette pian parempaa minusta ajattelemaan."

"Minä toivon sitä," sanoi Tregarthen.

"Hyvä, minäkin toivon sitä," sanoi kapteeni aivan tyynesti; "vielä enemmän, minä uskon sen – vaikka te ette sitä usko. Mutta, mr Tregarthen, te ette tahdo riidellä minun kanssani; ja jos tahtoisitte, ette voisi, sillä minä en tahdo. Te ja minä olemme molemmat jo siinä ijässä, että emme pintapuolisesti ja ulkonä'östä päätöksiä tee vastoin kokemusta; ja jos ette elämässänne ole tällaisten päätelmäin vääryyttä ja pahuutta oppinut tuntemaan, niin olette todella onnellinen."

Toinen näytti joutuvan hämillensä tästä kapteenin puheesta ja vastasi:

"Minä olen kyllin kylläksi oppinut sitä tuntemaan."

"Hyvä," sanoi kapteeni leppeämmällä äänellä, "minä olen arvannut oikein tietämättäni. Kuulkaas nyt, Tregarthen, tuossa

on teidän ainoan lapsenne sulhanen, ja tässä olen minä, joka tunnen hänen salaisuutensa. Minä vakuutan, että se on oikea salaisuus, eikä hänen tekemänsä, vaikka hän ei saa sitä kenellekään ilmoittaa. Minä tahdon auttaa häntä saamaan siitä selkoa ja senvuoksi me pyydämme, että mainitsisitte muutamien Lanrean'in kylän vanhain miesten nimiä. Kun otan esille taskukirjani ja kynän kirjoittaakseni nimet kirjaan, voin samalla ilmoittaa teille, että tämä, joka on kirjoitettu ensimmäisen sivun yläpuolelle, on minun nimeni ja adressini: 'Silas Jonas Jorgan, Salem, Massachusets, Yhdysvallat.' Jos teidän joskus pistää päähän tulla Amerikkaan, niin olette tervetullut minun luokseni. Mutta mainitkaa meille nimet."

"Siellä oli vanhanpuoleinen mies, nimeltä David Polreath. Hän on kenties jo kuollut," sanoi Tregarthen.

"Hyvä," sanoi kapteeni iloisesti, "jos Polreath on kuollut ja haudattu, eikä meille voi miksikään hyödyksi olla, me emme suinkaan aijo häntä kaivaa maasta. Polreath'in nimi on pantu kirjaan kumminkin."

"Siellä oli toinen, nimeltä Penrewen. Minä en hänen ristimänimeään tiedä."

"Vähät hänen ristimänimestään," sanoi kapteeni. "Kirjoitamme vaan Penrewen."

"Siellä oli vielä eräs John Tredgear niminen mies."

"Sehän on kaunis nimi," sanoi kapteeni; "John Tredgear on kirjoitettu."

"Minä en muista muita paitsi vanhan Parvis nimisen ukon."

"Yksi vanhan Parvis'in sukulaisia luullakseni oli muonakauppiaana New-Yorkin kaupungissa ja saavutti suuret rikkaudet polttamalla talonsa poroksi. Sama nimi kumminkin. David Polreath, ristimätön Penrewen, John Tredgear ja vanha Arson Parvis."

"En tällä erällä muista muita nimiä."

"Kiitoksia," sanoi kapteeni. "Ja nyt, Tregarthen, minä ojennan teille käteni siinä toivossa, ett'ette minusta pahaa ajattele eikä myöskään tuo kaunis Devonshiren kukkanen, teidän tyttärenne; jääkää hyvästi."

Nuori Raybrock seurasi kapteenia hyvin toivottoman näköisenä; sillä Kittyä ei näkynyt ikkunassa kun hän katsoi ylös siihen, Kittyä ei näkynyt puutarhassa kun hän sulki portin, eikä Kitty liioin katsellut heidän jälkeensä, kun he astuivat kivitietä ylös.

"Kuulkaas nyt," sanoi kapteeni; "koska en nyt mitenkään voi perhettänne rauhoittaa, niin en tule teille enää. Menkää te syömään päivällistä kotianne, minä menen pieneen ravintolaan puolistelemaan. Päätetään yhtyä kello kahden aikana; tulkaa ravintolaan, minä istun oven ulkopuolella päivänpaisteessa tupakoiden. Sanokaa Tom Pettifer'ille, että hän pitää huolta teidän perheestänne siksi kuin me palajamme; saatte nähdä, että hän nyt jo on ollut teidän omaisillenne hyödyksi, ja on oleva hyvin sopiva tähän toimeen."

Kaikki kävi niin kuin kapteeni Jorgan oli ehdoitellut. Kello kahden aikana tuli nuori kalastaja matkalaukku selässä

ravintolaan; juuri kello kahden aikana kapteeni viskasi viimeisen sikari-pätkän pois.

"Antakaa minun kantaa teidän tavaranne, kapteeni Jorgan," sanoi nuori kalastaja; "minä voin helposti ne kantaa omieni ohessa."

"Kiitoksia paljon," sanoi kapteeni, "kyllä minä itse tavarani kannan.

Minulla ei muuta olekaan kuin kampa."

He lähtivät kylästä ja pysähtyivät vasta vuoren korkeimmalla huipulla lepäämään ja ihanaa näkö-alaa ihailemaan. Äkkiä kapteeni löi polvelleen kädellensä ja huudahti: "En ikipäivinäni ole tuollaista olentoa nähnyt!" – ja riensi pois.

Syynä kapteenin äkilliseen poikistumiseen oli Kitty, joka tuli puitten takaa esille. Kapteeni meni pois näkyvistä ja odotti, hän pysyi yhä poissa näkyvistä ja odotti; aika alkoi käydä hänelle pitkäksi ja hän sytytti toisen sikarrin. Hän poltti sen ja oli yhä poissa näkyvistä ja odotti. Vihdoin viimein hän hiljaa hiipi nähtäville ja näki molempain nuorien käsi kädessä ja päät varsin likitysten hiljaa kulkevan edes takaisin puiden välillä. Oli herttainen iltapäivä ja kapteeni sanoi itsekseen: "herttainen aurinko, herttainen meri, herttaiset purjeet, herttaiset lehdet, herttainen rakkaus, herttainen nuoruus, – kaikki tyyni on herttaista!"

Kuitenkin kapteeni katsoi velvollisuudekseen tervehtiä nuorta kumppaniaan ennenkuin hän taas lähti näkyvistä. Hetken kuluttua hän taas tuli takaisin ja he lähtivät matkalle.

"Tuo nuori vaimo orpolapsi sylissä ei turhaan puhunut; ja hyviä, rehellisiä sanoja ei milloinkaan turhaan lausuta," sanoi kapteeni Jorgan heidän astuessaan pitkin tietä. "Ja kun nyt vien teidät pois tuon armaan kultanne luota, joka rakastaa, toivoo ja luottaa teihin, niin tuntuu vallan kuin olisin tuo usein kuvissa nähtävä paksusäärinen ja pitkänenäinen ilkeä olento, jolla on suuri sulka hatussa ja jonka viiksen päät kohoavat yhä lähemmäksi silmiä kuta pahanelkisempi hän on."

Nuori kalastaja ei tietänyt Mefistofeleesta niin mitään; mutta hän hymyili kun kapteeni pysähtyi ja löi kädellään polvillensa, ja he kulkivat eteenpäin kuin hyvät tuttavat ainakin.

KOLMAS LUKU

Yö klubissa

Rämeikkö Cornwall'issa itätuulen sen yli käydessä on mitä kylmempiä ja kolkompia paikkoja minkä matkustaja kokovuoden matkalla kohtaa. Rämeikkö Cornwall'issa on pimeässä niin autio ja kamala, että matkustaja toivoo mitä pikemmin sitä paremmin pääsevänsä siitä pois. Rämeikkö Cornwall'issa on yösumussa erämaa, jossa matkustajan tarkoin tulee tuntea tiensä, muuten on hyvin luultava, ettei hän hengissä sieltä milloinkaan palaja.

Kun kapteeni Jorgan ja nuori kalastaja lähtivät Steepways'in kylästä, kävi itätuuli. Kolme kertaa aurinko oli noussut ja yhä vielä kävi kaikki päivät samallainen kylmä tuuli, se oli ikäänkuin joku paha henki, joka tahtoi heitä ajaa takaisin. Mutta kapteeni Jorgan oli kyllä tuttu kaikkien tuulien kanssa ja kyllin tottunut niiden heikkoja puolia hyväksensä käyttämään, salliaksensa jonkun niistä saada hänestä voiton. Hän vakuutti, että hänestä oli yhdentekevä kävi mimmoinen tuuli tahansa ja tuulkoon kuinka kovin tahansa. Hän oli siis tuulen suhteen niin välinpitämätön kuin mies voi olla, joka aina sanoo, että tuuli "virkistää häntä" ja joka katsoo myrskyä vanhaksi tuttavakseen. Olisi voinut otaksua, että kapteeni Jorgan'in ja tuulen välillä oli jonkinmoinen veljellinen liitto, niinkuin kahden taistelijan

välillä, jotka usein ovat otelleet toinen toistensa kanssa. Nuori kalastajakin oli puolestaan, vaikka ahtaammassa piirissä eläen, tottunut pahaan säätä kestämaan miehuudella, ja vietti vaan ikävää tehtävää, joka oli edessä; tuuli kävi hänenkin ohitsensa, vähän varovasti, ja lähti matkallaan Kittyä suutelemaan.

Heidän tiensä kulki paikoittain meren rantaa pitkin, jossa mahtavat aallot loiskivat ruskeita kallioita vasten, jotta vesi muuttui valkoiseksi vaahdoksi, paikoittain entisien, nyt viljeltyjen rämeiden poikki; paikka paikoin oli yksinäisiä kyliä, joissa oli kurjat savesta tehdyt majat, ja pieniä kaupunkeja vanhoine kirkkoineen ja torineen. Mutta yhä matkustaessaan harmaan asutun maan poikki, he vihdoin tulivat varsinaiselle Cornwall'in rämeelle, joka on Lanrean'in lähellä. He kohtasivat ainoastansa laihtuneita, aaveen kaltaisia vuorityömiehiä, joiden kasvot olivat vasken karvaiset. Kaukaisilla vuorenhuipuilla olevat yksinäiset varustukset ja pyörillä, ketjuilla ja hammasrattailla varustetut konevärkit, jotka kiertelivät vuoren rinteitä ylös, olivat ainoat esineet, jotka todistivat ihmisten läsnäoloa näillä seuduin. Yhä vielä kävi kauhean kylmä ja kova tuuli, joka vinhuun ja ulvoen kiiti heidän ohitsensa niinkuin hurja ja vimmapäinen haamu.

"Se on kummallista," sanoi kapteeni, katsellen autiota seutua, jossa kasvoi ainoastaan kuihtunutta ruohoa ja sammalta, "kuinka tämä maa on niiden ihmisten kaltainen, jotka sillä asuvat! Tässä on paikkakunta, joka on rikas kätketystä metallista, ja se verhoo itsensä mitä huonoimpiin ryysyihin ja repaleisin, ja nöyristelee ja

vapisee ja uskottelee meitä olevansa niin köyhä, ett'ei voi hankkia elatusta edes kurjimmalle eläimelle. Vallan niinkuin inhimillinen saituri, eikö niin?"

"Mutta saiturista on otettu selkoa," sanoi nuori kalastaja, osoittaen niitä paikkoja, joissa oli kaivettu ylös maata penikulmittain metallia etsiessä.

"Niin, onhan hänestä selkoa otettu," sanoi kapteeni, "mutta hän ponnistelee vastaan ja vastustaa minkä voipi. Hän on kamala veitikka."

Oli iltapuoli ja alkoi jo hämärtää, ja heillä oli vielä kymmenen penikulmaa matkaa määräpaikalle. Mutta kapteeni, pitkäliepeinen sininen takki yllä, suuret saappaat jalassa ja omituinen hattu päässä, astui reippaasti eteenpäin, kädet taskussa, ikäänkuin hän olisi ollut maanalaisessa raskaassa työssä ja juuri nyt tullut ylös ystävällensä tietä neuvomaan.

"Olisinpa hyvin mielelläni tahtonut tätä seutua nähdä silloinkin, kun se oli veden alla ja vesi vieritteli noita suuria kivilohkareita edes takaisin ja latoi ne päälletysten korkeoiksi roukkioiksi," sanoi kapteeni. "Totta tosiaan, nuo vanhat papit, nuo konnamaiset lurjukset, eivät suinkaan rakentaneet monta näistä kiviroukkioista. Vesi on niitä muodostanut. Kun näette niiden olevan toisella puolen paksut ja tylpät ja vastakkaisella sivulla terävät, niin voitte olla varmaan vakuutettu siitä, että se vanha druidi, joka niitä teki, oli vesi."

Kapteeni tarkoitti muutamia suuria kivilohkareita, joilla oli yllämainittu muoto ja jotka kummallisella tavalla olivat ladotut

toinen toistensa päälle autiolle vuoren huipulle. Ne näyttivät iltahämärässä suunnattoman suurilta veden paisumuksen edellisiltä linnuilta, jotka olivat istuutuneet kallioille ja vuorien huipuille ja kivettyneet siihen.

"Tämä on hyvin miellyttävä maa," sanoi kapteeni, – "se täytyy myöntää. Se on vanha tuon vanhan ylidruidin, veden, historiaan katsoen, ja se on vanha myöskin jo mainittujen vanhain pappiveitikkain historian suhteen. On varsin omituista astua jalallaan (niinkuin minä tänään tein) ryhmyläiselle vanhalle kivelle, jolla ei näy niin mitään paitsi ilmaa, mutta jota oppineet, jotka vasaroilla irroittavat kappaleita maasta, selittävät kirjoitukseksi, hartaiksi rukouksiksi jonkun muinaisajan maaherran sielun puolesta, joka muka oli sortanut erästä kansaa, josta ei milloinkaan ole kuultu niin mitään." Tässä kapteeni taukosi puhumasta lyödäksensä polvelleen. "On erinomaisen hauskaa nähdä kymmenkunta tahi parikymmentä kivilohkareta pystytettynä päälletysten erämaassa, joista muutamat ovat isot, toiset leveät, yksi kallistuen sinne, toinen tänne, ja tietää, että yleisesti otaksutaan – kenties täydellä syyllä – näiden olevan joukon Cornwallin miehiä, jotka muuttuivat kiveksi siitä syystä, että he huvittelivat pyhänä. Sellaista ei minun kotimaassani tapahdu, vaikka sitä suotaisiinkin, – mutta se on erittäin huvittavaa."

Siinä kapteeni puhui aivan totta, yhtä totta kuin hän, ympärilleen katseltua, lausui: "Tämä sumu, joka nousee auringon laskun aikana, on leviävä ja käyvä niin sakeaksi, että meidän

täytyy tuntea tiemme Lanreaniin yhtä hyvin kuin nähdä sitä."

Pitkin matkaa nuori kalastaja oli vähän väliä puhunut kapteenille toiveistaan, perheen hyvästä maineesta ja tämän maineen takaisin saavuttamisesta, ja naimistuumastaan, joka oli vastaiseksi lykätty edellä mainitun asian takia. Hän ei, yksinkertainen ja vilpitön kuin oli, näyttänyt käsittävän, että olisi ollut mahdollista jättää siksensä koko tämä matka, ja se asia, joka heidän nyt oli ajettavana. Tämä oli hyvin kapteeni Jorganin mieleen ja hän oikein ihaeli nuorta kalastajaa tästä. Sentähden hän taas alkoi puhua tästä asiasta; hän kyseli yhtä ja toista Kitystä ja tuumaeli kuinka monta vuotta kestäisi ennenkuin hän voisi naida, jos hän ei isänsä rahoja saisi käyttää.

Sillä välin oli sumu käynyt yhä sakeammaksi ja oli vallan pimeä, mutta kuitenkin kävi kova tuuli niinkuin päivälläkin. Kapteeni oli tarkoin merikartastaan katsellut millä paikoin Lanreanin kylä oli ja ottanut taskukompassinsa mukaansa; nuori kalastajakin oli tottunut tietä osaamaan, sillä se on sellaisissa miehissä hyvin tavallista. Mutta, vaikka he ylipäänsä kulkivat oikeaa suuntaa, ja jouduttuansa tieltä pois, jälleen pääsivät oikealle tielle kompassin ja tulen avulla, jota viimeksi-mainittua he suurella vaivalla sytyttivät kapteenin suuressa hatussa, niin he kuitenkin usein hairahtuivat tieltä. Sellaisissa tilaisuuksissa he eksyivät suoperäiselle rämeelle, ja kuljettuaan pitkät matkat, vihdoin viimein saapuivat tielle sellaisella paikalla, josta olivat kulkeneet jo ennenkuin eksyivät, ja siten oli heillä sama matka kuljettava kahdesti. Mutta nuori kalastaja ei hevillä hätäytynyt

ja kapteeni (ja hänen kampansa) olisi luultavasti vallan tyyneesti ja maltillisesti noussut maan pinnalle millä paikalla tahansa maanpalloa. Siis nämä hankaluudet ainoasti vähäsen viivyttivät heidän matkaansa Lanreaniin, ja he saapuivat tähän pieneen kylään yhdeksän aikana illalla. Kapteenin hattu oli painunut hänen korviensa yli niskaan saakka; mutta hän yhä astui kädet taskuissa eikä muuten osoittanut minkäänäköistä väsymyksen merkkiä.

He olivat miltei karata päin matalan kivirakennuksen seinään, ennenkuin saivat tietää, että olivat tulleet pieneen, "Arthur kuninkaan aseet" nimiseen ravintolaan. He töin tuskin sumun läpi voivat eroittaa kapean tien toisella puolella olevia mataloita kivirakennuksia.

"Odottakaas hiukan," sanoi kapteeni. "Ehkä täällä ei ole meille tilaa, tahi kenties antavat meille kylmän huoneen. Siis on parasta ensin tiedustella asiata, ja kun olemme lämpöisemmän huoneen löytäneet, lähdemme suoraa tietä siihen."

Lämpöisin huone oli silminnähtävästi se, jonka ikkunasta tulen ja kynttilän valo kirkkaimmin loisti ja josta kuului useampain ihmisten ääniä. Kapteeni Jorgan oli päättänyt lähteä tähän huoneeseen, ja sanoi nuorelle ystävällensä: "Seuratkaa minua!" – He olivat huoneessa jo ennenkuin "Arthur kuninkaan aseet" aavistikaan, että muukalainen oli tullut sisään.

"Hiljaa, hiljaa!" huusi useammat äänet, kun kapteeni hattu kainalossa seisoi oven suussa.

"Hyvät herrat," sanoi kapteeni astuen edemmäksi, "minä

olen varsin kiitollinen teille siitä, että suotte minulle tilaisuutta puhutella teitä; mutta minä en aijo teitä pitkillä puheilla vaivata. Minulla on kunnia olla teidän serkkunne Sam-sedän puolelta; tämä nuori ystäväni on läheisempi sukulainen teille Devonshiren puolelta; me olemme molemmat vallan väsyneet matkasta ja illallinen on meille erittäin tervetullut. Minä kiitän teitä tervetulijaisistanne ja olen iloinen saada teitä kätellä, sir, ja toivon, että voitte hyvin."

Nämä viimeiset sanat olivat lausutut eräälle iloisen näköiselle miehelle, joka näytti olevan puheenjohtajana, sillä hänellä oli puinen vasara kädessä.

"Kuinka voitte, sir?" kysyi kapteeni ystävällisesti puhemiehen kättä pudistaen; mutta hänen uusi ystävänsä vaan katseli tuota virka-vasaraansa; "kun te tulette minun kotimaahani, niin minä ilolla vuorostani sanon teidät tervetulleeksi meille."

Kapteeni nyt istui tulen ääreen ja kehoitti nuorta ystäväänsä samoin tekemään.

Seura, jossa oli kymmenen tahi kaksitoista miestä, oli varsin hämillänsä, eikä tietänyt miten kapteenia kohdella. Mutta pieni vanhanpuoleinen mies, jolla oli leveä ja suuri paidankaulus ja joka oli tiheihin tupakansavun pilviin peitetty, niin ettei muuta näkynyt kuin kasvot ja mainittu kaulus, sanoi tuimalla äänellä:

"Tämä on klubi."

"Tämä on klubi," toisti kapteeni, nuoreen ystäväänsä kääntyen.

"Noh niin, se on omituista! Enkö minä sanonut, matkalla

ollessamme, että kenties sattuisimme saapumaan klubiin?"

Kapteeni ojentihe ja löi kädellään polvellensa, josta puheenjohtaja vihdoinkin leppyi kapteenia kohtaan. Hän nousi nyt seisolleen ja sanoi: "Arthur kuninkaan miehet! vaikka ei ole tapa laskea muukalaisia seuraamme, niin minä kuitenkin, koska jo kerta tänä iltana olemme sitä sääntöä vastaan rikkoneet, valtani johdosta vielä kerta rikon sitä vastaan. Ja sillä välin kun näiden matkustavaisten illallinen keitetään;" tässä hän loi silmäyksen ravintolan isäntään, joka kohta käsitti mitä tämä silmäys tarkoitti ja lähti ulos illallista valmistamaan; "minä ehdottelen, että jatketaan keskustelu merenkulkijasta."

"Kuuletteko?" sanoi kapteeni hiljaa nuorelle kalastajalle; "tuossa on jotakin meille. Kukahan tuo merenkulkija on?"

"Täällä näkyy olevan montakin vanhaa miestä," vastasi nuori kalastaja innokkaasti, sillä hän yhä vaan ajatteli asiaansa. "Kenties yksi tahi usiampikin niistä vanhoista miehistä, joiden nimet te kirjoititte kirjaanne, on täällä saapuvilla."

"Se on kyllä mahdollista," sanoi kapteeni; "minä pidän jo heitä silmällä. Mutta älkäämme kiirettä tehkö. Koetetaan ihan tyynesti odottaa ja antaa asian mennä luonnollista kulkuaan."

Näin nämä kaksi miestä puhuivat varsin hiljaa, lämmitellessään käsiänsä tulen ääressä. Sillä välin klubi jälleen vähitellen rauhoittui ja miehet alkoivat puhua merenkulkijasta; silloin kapteeni viittasi seuralaiselleen, että tarkoin kuunneltaisiin keskustelua.

Kun tämä keskustelu oli jotenkin samaa laatua kuin

pakinoiminen yleiseen on sellaisissa seuroissa, joissa enimmäkseen niistä, jotka puhuvat, kaikki puhuvat yht'aikaa, ja joissa puolet puhujista eivät voi mitään alkua saada puheesensa ja toinen puoli ei voi puhettaan lopettaa, niin tämän keskustelemisen tarkoitus jäi varsin epäselväksi ja käsittämättömäksi. Kaikki mitä kapteenin oli onnistunut siitä käsittää, siksi kuin pieni pöytä, jolla oli keitetyitä lintuja ja sianlihaa, tuotiin kapteenin ja hänen matkatoverinsa eteen, oli seuraava. Eräs merenkulkija mies oli saapunut Arthur Kuninkaan Aseet nimiseen ravintolaan samana iltana pari tuntia ennenkuin kapteeni toverineen oli tullut sinne. Arthur Kuninkaan miehet olivat vastaanottaneet häntä klubiinsa, vaikka hän oli vallan tuntematon heille. He olivat kehoittaneet häntä kertomaan jonkin hauskan jutun. Hän alkoi vihdoinkin, kun häntä hartaasti vaadittiin, kertoa juttua seikkailusta ja haaksirikosta, mutta juuri kertomuksen hauskimmalla paikalla hän äkkiä taukosi, eikä millään ehdolla ottanut kertomuksen loppua kertoaksensa. Sitten hän oli ottanut kynttilän ja mennyt levolle; hän makasi nyt vallan yksin suuressa makuuhuoneessa ylikerroksessa. – Tämän johdosta nyt näytti olevan kysymyksenä, oliko merenkulkija osoittanut halveksimista ja kovakorvaisuutta heitä kohtaan, ja oliko hän senvuoksi julistettava kovakorvaiseksi, vai ei. Muutamat Arthur Kuninkaan miehistä (ne jotka mielellään leikkiä laskivat) tekivät tämän mietinnön kahta vaikeammaksi lausumalla sen mielipiteen, että merenkulkevalle miehelle luultavasti olisi yhdentekevä, julistettaisiinko hän kovakorvaiseksi tahi ei.

Kapteeni Jorgan ja nuori kalastaja söivät illallista ja joivat olutta, ja vielä kun olivat herenneet syömästä ja juomasta keskustelua yhä pitkitettiin, eikä siitä näyttänyt loppua tulevankaan. Mutta kun kapteeni ja hänen kumppaninsa nousivat ruokapöydästä ja taas istuivat tulen ääreen, niin puheenjohtaja löi vasarallaan pöytään merkiksi, että hän tahtoi puhua, ja alkoi näin:

"Arthur Kuninkaan miehet! Kun yö ulkona on niin kamala, niin täällä sisällä tulee olla sopusointu. Kun räme on niin tuulinen, kylmä ja hallainen, niin tämän huoneen tulee olla iloinen, miellyttävä ja hauska. Miehet, nyt tällä erällä se ei ole sitä eikä tätä. Arthur Kuninkaan miehet, minä kehoitat teitä muistamaan kutka olette. Arthur Kuninkaan miehet, keitä te olette? Te olette arvollisen Lanreanin kylän asujamia – vanhoja asujamia. Te olette kokoontuneet kokoukseen. Te olette kuukautinen klubi, joka kokoontuu joka kuukausi talvisaikana, ja niitä kuukausia on monta. Teillä on oikeus uutta jäsentä seuraan vastaanotettaessa, taikka jonkun jäsenen syntymäpäivällä, vaaria tätä jäsentä kertomaan teille jonkun tapauksen omasta elämästään, tahi jonkun sukulaisensa elämästä, tahi jonkun ystävänsä elämästä, ja sitten valtuuttaa minua edusmiehenänne pyörrittämään kiekkoa. Arthur Kuninkaan miehet, teidän etuoikeutenne ei minun kauttani tule loukatuksi. E-ei! Sentähden, koska se jäsen, jonka syntymäpäivä tänä päivänä sattuu olemaan, on teitä tyydyttänyt; ja koska merenkulkija mies ylipäänsä ei ole teitä tyydyttänyt, niin

minä nyt puolestani virkani johdosta panen kiekon pyörimään, ja kehoitan sitä miestä, jonka eteen kiekko seisahtuu, puhumaan, kun hänen nimensä ensin mainitaan."

Kapteeni ja hänen nuori ystävänsä katselivat tarkasti kiekkoa, joka pyöri pöydällä aika kyytiä vähän aikaa, kunnes se vihdoinkin alkoi horjua ja kääntyä sinne tänne kummallisella tavalla. Viimein se joutui ristiriitaan kynttiläjalan kanssa ja keikahti tuon vanhan, isolla paidankauluksella varustetun miehen piippua vasten. Silloin puheenjohtaja vasarallansa löi pöytään ja sanoi:

"Mr Parvis!"

"Kuuletteko?" kuiskasi kapteeni innokkaasti nuorelle kalastajalle. "Minä olisin pannut veikkaa tuhatta dollars'ia jo puoli tuntia sitten siitä, että tuo vanha savupilviin kätkeyty mies oli Arson Parvis!"

Kysymyksessä oleva kunnioitettava henkilö alkoi kertomusta, jonka pää-esineenä oli liivit. Saatiin kuulla, että nämät liivit olivat keltaiset liivit, joissa oli viheriäiset reunat, valkoiset hihat ja sileät vaskinapit. Saatiin vielä kuulla, eitä nämät liivit oli tehnyt eräs Nicholas Pendold Penzance'sta, joka oli pudonnut korkean vaunun katolta maahan Plymouth'iin vievällä tiellä, mutta ei vahingoittunut, sillä hän putosi suin päin maahan ja hänen päänsä ei ollut arka, tämän tapauksen jälkeen hän vielä eli kolmekymmentä vuotta, ja oli entistä viisaampi siitä pitäin. Vieläkin saatiin tietää, että näiden liivien omistaja oli mr Parvis'in isä, ja ne olivat kerta eräiden sääryksien kanssa olleet hänen mukanaan S: t Just'in vuorityöläisten juhlassa,

jossa tuo eriskummallinen seikka tapahtui, jonka kautta nämät liivit tulivat kuuluisiksi. Mutta mr Parvis ei voinut selittää mikä tuo kummallinen tapaus oli, eikä edes voinut Arthur Kuninkaan miehille sanoa oliko tuo tapaus luonnollista vai yliluonnollista laatua. Lopetettuaan kertomustaan mr Parvis katseli vakaasti savupilvistään, ikäänkuin hän olisi tahtonut nähdä sitä miestä, joka väittäisi tätä vääräksi; sitten hän taas vaipui omiin ajatuksiinsa.

Klubin jäsenet olivat vähäsen hämillänsä siitä, että mr Parvis'in kertomus oli niin hyvin onnistunut, ja puheenjohtaja oli juuri aikeissa panna kiekko toistamiseen pyörimään, kun nuori Raybrock – jonka kapteeni töin tuskin oli saanut hillityksi – nousi, ja kysyi saisiko hän mr Parvis'ille tehdä yhden ainoan kysymyksen.

Arthur Kuninkaan miehet huusivat kovalla äänellä, että hän ei voisi mitään kysyä, mutta niin pian kun hälinä hiukan hiljeni, hän kohta alkoi kysellä:

"Oliko tuo unohdettu tapaus mitenkään koskenut rahaa? Oliko ollut kysymys viidensadan punnan suuruisesta rahasummasta? Oliko tämä rahasumma omistajan mielestä rehellisesti hankittu, mutta todenperään vääryydellä saatu ja varastettu?"

Klubissa oli hämmästys varsin suuri kun nämä kummalliset kysymykset tehtiin, ja klubin jäsenet olisivat joutuneet vihan vimmaan, joll'ei kapteeni olisi ruvennut sovittajaksi.

"Vaikka nämä kysymykset kuuluvat varsin oudoilta," sanoi kapteeni, "ja ovat teissä epäilystä herättäneet, niin voin vakuuttaa

teitä, hyvät herrat, siitä, että nuorella ystävälläni on tärkeät ja pätevät syyt näihin kysymyksiinsä. Minä vakuutan myöskin, ettei hänen tarkoituksensa ollut ketään loukata. Hän ja minä ha'emme tietoja eräästä asiasta, jota nämä hänen sanansa juuri ilmoittavat. Nämät tiedot voimme kenties saada rehellisiltä ja kunnollisilta miehiltä täällä, tahi jossakin muualla. Minä toivon, että kunnioitettava mr Arson – minä pyydän anteeksi – Parvis – suosiollisesti rauhoittaa nuorta ystävääni vastaamalla niin tahi ei."

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.